

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą

Data posiedzenia: 5 sierpnia 2008 r.

Nr posiedzenia: 18

Posiedzeniu przewodniczył: senator Andrzej Person – przewodniczący komisji.

- Porządek posiedzenia:**
1. Informacja Ministerstwa Spraw Zagranicznych na temat likwidowanych polskich placówek dyplomatycznych i konsularnych.
 2. Informacja Ministerstwa Spraw Zagranicznych na temat aktualnych problemów związanych z pisownią polskich nazwisk na Litwie.
 3. Zaopiniowanie projektu budżetu Kancelarii Senatu na rok 2009, w części dotyczącej opieki nad Polonią i Polakami za granicą.
 4. Stanowisko komisji dotyczące projektu Uchwały Prezydium Senatu w sprawie określenia kierunków działań na rzecz Polonii i Polaków za granicą w latach 2009 – 2011 oraz Uchwały Prezydium Senatu w sprawie określenia priorytetów zlecania zadań w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą w 2009 roku.

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji,
 - przedstawiciele Kancelarii Senatu:
 - szef Kancelarii Senatu Ewa Polkowska,
 - dyrektor Biura Prawnego i Spraw Pracowniczych Aleksandra Skorupka,
 - dyrektor Biura Polonijnego Artur Kozłowski,
 - zaproszeni goście:
 - Ministerstwo Spraw Zagranicznych:
 - sekretarz stanu Jan Borkowski,
 - dyrektor generalny służby zagranicznej Rafał Wiśniewski,
 - dyrektor Departamentu Konsularnego i Polonii Andrzej Jasionowski,
 - naczelnik Wydziału Polonii w Departamencie Konsularnym i Polonii Andrzej Osiak.

Przebieg posiedzenia:

- Ad. 1** Informację Ministerstwa Spraw Zagranicznych na temat likwidowanych polskich placówek dyplomatycznych i konsularnych przedstawił minister Jan Borkowski oraz dyrektor generalny Rafał Wiśniewski. Minister poinformował, że wdrażana reforma służby zagranicznej realizowana jest w ramach środków, jakimi aktualnie dysponuje resort, zarówno w zakresie budżetowym, jak i osobowym. Liczba polskich placówek dyplomatycznych od 2000 roku zdecydowanie wzrosła, ale nie wpłynęło to na poprawę jakości i wydajności pracy poszczególnych przedstawicielstw dyplomatycznych za granicą. Poprawienie poziomu obsługi dyplomatycznej i konsularnej wymaga wyposażenia przedstawicielstw zagranicznych w nowoczesny sprzęt, przygotowania kadr, restrukturyzacji charakteru placówek oraz powstania nowych placówek w miejscach, gdzie wymaga tego aktualna sytuacja polityczna, gospodarcza, emigracyjna i migracyjna naszych

obywateli. Działania te realizowane są kosztem likwidacji najmniej efektywnych i najmniej istotnych dla naszego państwa przedstawicielstw dyplomatycznych i konsularnych. Członkostwo Polski w Unii Europejskiej stwarza możliwości wspierania naszych interesów przez placówki innych państw należących do UE. Minister Borkowski wymienił kraje, w których przewiduje się zlikwidowanie lub już zlikwidowano polskie placówki dyplomatyczne. Poinformował jednocześnie o przedstawicielstwach, które przejmują ich zadania.

W dyskusji udział wzięli senatorowie: Andrzej Person, Barbara Borys-Damięcka, Sławomir Kowalski, Bronisław Korfanty, Władysław Dajczak, Maciej Klima, Stanisław Gogacz, Marek Konopka i Krystyna Bochenek. Senatorowie poruszyli kwestie dotyczące m.in.: sytuacji i roli konsulów honorowych; racjonalizacji obszarów działań konsularnych, szczególnie na Wschodzie, w związku z realizacją ustawy o Karcie Polaka; konsekwencji likwidacji polskich placówek; zabezpieczenia konsularnego interesów Polski w Chinach, Mongolii i krajach na kontynencie afrykańskim; modernizacji naszych przedstawicielstw zwłaszcza w Niemczech i na Ukrainie.

Ad. 2 Informację Ministerstwa Spraw Zagranicznych na temat aktualnych problemów związanych z pisownią polskich nazwisk na Litwie przedstawił minister Jan Borkowski.

Minister poinformował o podstawach prawnych regulujących relacje między Polską i Litwą m.in. w zakresie prawa do zapisu w dokumentach urzędowych nazwisk i imion polskiej mniejszości narodowej w języku ojczystym, poinformował również o długotrwałym procesie rokowań i starań polskich władz, aby rozstrzygnąć wymienioną kwestię ostatecznie i pozytywnie dla mniejszości polskiej na Litwie. Stwierdził, że wieloletnie starania strony polskiej nie przyniosły pozytywnego rezultatu w postaci uregulowań ustawowych w prawie litewskim. W czerwcu 2008 roku złożono dwa regulujące ten problem projekty ustaw: poselski i rządowy, jednak procedowanie nad nimi odłożono do jesieni br. Brak koniecznych uregulowań prawnych będzie podstawą do wznowienia w przyszłości rozmów koordynatorów narodowych.

W dyskusji udział wzięli senatorowie: Andrzej Person, Maciej Klima i Janina Fetlińska. Poruszyli kwestie rozwiązań prawnych w Unii Europejskiej dotyczących mniejszości narodowych i sytuacji mniejszości litewskiej na terenie Polski.

Ad. 3 Projekt budżetu na rok 2009 w części 03 – Kancelaria Senatu, w rozdziale 75195 – Pozostała działalność (Opieka nad Polonią i Polakami za granicą) przedstawiła szef Kancelarii Senatu Ewa Polkowska. Minister E. Polkowska zwróciła się do komisji z prośbą o wyrażenie opinii w sprawie ww. projektu. Informację na temat aktualnej oraz przyszłej procedury dotyczącej wykorzystania budżetu polonijnego na pomoc Polonii i Polakom za granicą uzupełnił dyrektor Biura Polonijnego Artur Kozłowski.

W dyskusji udział wzięli senatorowie: Andrzej Person, Maciej Klima, Zbigniew Pawłowicz, Marek Konopka, Stanisław Gogacz, Tadeusz Skorupa, Maciej Klima, Bronisław Korfanty, Janina Fetlińska. Senatorowie poruszyli kwestie kwot zaplanowanych na realizację kontynuowanych inwestycji, udziału innych resortów w realizowaniu finansowej pomocy dla Polonii i Polaków za granicą, a także wzrastających potrzeb budżetowych związanych z migracją zarobkową i realizacją ustawy o Karcie Polaka.

Senator Maciej Klima nie wyraził poparcia dla przedstawionej propozycji Kancelarii Senatu, dotyczącej utrzymania budżetu polonijnego na poziomie zeszłego roku, tzn. 75 milionów zł, uznając tę kwotę za zbyt małą w stosunku do potrzeb wyrażanych przez Polonię i Polaków za granicą.

Senator Janina Fetlińska zgłosiła wniosek o zwiększenie proponowanej w projekcie kwoty o 5 milionów zł. Wniosek ten nie uzyskał poparcia komisji.

Komisja w głosowaniu zaopiniowała pozytywnie projekt budżetu Kancelarii Senatu w części przeznaczony na opiekę nad Polonią i Polakami za granicą.

Ad. 4 Szef Kancelarii Senatu, minister Ewa Polkowska zwróciła się do komisji z prośbą o rozpatrzenie i zaopiniowanie dwóch projektów uchwał Prezydium Senatu: projektu uchwały w sprawie określenia kierunków działań na rzecz Polonii i Polaków za granicą w latach 2009 – 20011 oraz projektu uchwały w sprawie określenia priorytetów zlecania zadań w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą w 2009 r. Przedstawiła cel powstania tych dwóch dokumentów i sposób

podejścia organów Senatu do procedowania w sprawie realizacji przyszłego budżetu polonijnego. Uzupełniając tę wypowiedź, dyrektor Artur Kozłowski poinformował komisję o racjonalizacji procesu rozpatrywania wniosków o zlecenie zadań państwowych w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą, które to wnioski kierowane są do Kancelarii Senatu przez organizacje pozarządowe.

W dyskusji udział wzięli senatorowie: Andrzej Person, Tadeusz Skorupa, Zbigniew Pawłowicz, Lucjan Cichosz, Janina Fetlińska, Barbara Borys-Damięcka.

Senatorowie zgłosili propozycje zmian w projekcie uchwały Prezydium Senatu w sprawie określenia priorytetów zlecania zadań w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą w 2009 r. Zaproponowane zmiany w paragrafie 1 pkt 2 i 5, zgłoszone przez senatora Zbigniewa Pawłowicza oraz senator Janinę Fetlińską, zostały poparte przez komisję

Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt uchwał Prezydium Senatu w sprawie określenia kierunków działań na rzecz Polonii i Polaków za granicą w latach 2009 – 2011.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingsową.

Sporządziła Ewa Rusek